

DOSSIER DE PREMSA

AMIRÓ IMMUNITÉS AL IMMUNITÉS AMT IMMUNITÉS

POLLY APFELBAUM

KASPER BOSMANS

MARTIN CREED

AFRA EISMA

MESCHAC GABA

JEPPE HEIN

PAOLA PIVI

PIPILOTTI RIST

ERWIN WURM

17 DE MARÇ - 2 DE JULIOL 2023

EXPOSICIÓ COMISSARIADA PER MARTINA MILLÀ I PATRICK RONSE

Fundació Joan Miró * Barcelona

Índex

Nota de premsa	2
Comissariat	4
Plànol de l'exposició	6
Artistes i projectes	7
Publicació	26
Programació pública	27
Informació general	38

Nota de premsa

Amics imaginaris

17 de març – 2 de juliol de 2023

Un projecte comissariat per Martina Millà i Patrick Ronse

La Fundació Joan Miró presenta *Amics imaginaris*, una exposició que proposa una introducció propera i divertida a l'art contemporani

El projecte, comissariat per Martina Millà i Patrick Ronse, convida el públic de totes les edats, principalment els nens, a acostar-se d'una manera espontània i sense complexos al món de l'art més actual.

***Amics imaginaris* parteix de la convicció que l'art contemporani pot ser una experiència propera, i els centres d'art, llocs per a l'alegria i la diversió. En aquest plantejament, els artistes s'acosten al públic amb complicitat, com a amics que estimulen la seva imaginació.**

Paola Pivi, Kasper Bosmans, Polly Apfelbaum, Meschac Gaba, Afra Eisma, Pipilotti Rist, Martin Creed, Erwin Wurm i Jeppe Hein presenten nou instal·lacions que conviden al diàleg amb els visitants i, en molts casos, a la seva participació col·laborativa. Moltes d'aquestes obres s'exposen per primera vegada en un museu espanyol.

El projecte es completa amb una extensa programació pública i social amb activitats per a tot tipus de visitants, amb una mirada especial cap al públic familiar i jove, així com un catàleg en forma de llibre infantil a partir d'un relat de Claudia González Caparrós il·lustrat per Milimbo.

Barcelona, 15 de març de 2023. En psicologia, tenir un amic imaginari al·ludeix a la relació amistosa que un infant estableix amb una persona, un personatge o un animal –o una barreja de tots tres– que no existeix en la realitat. A través de la interacció amb aquest company inventat, el nen aprèn sobre si mateix i sobre el món mentre juga i explora el vast territori de la seva imaginació i la seva creativitat.

Amics imaginaris és el títol d'una exposició que vol acostar l'art contemporani al públic més jove d'una manera viva i divertida, alhora que interpel·la l'esperit lúdic dels visitants de qualsevol edat. Els comissaris –Martina Millà, cap d'exposicions de la Fundació Joan Miró, i Patrick Ronse, director artístic de Be-Part, centre d'art belga amb seu a les ciutats de Kortrijk i Waregem– conviden els infants de totes les edats a connectar amb una selecció d'artistes i obres representatius i, a través d'aquests, desenvolupar una comprensió personal de l'art i del poder de la imaginació.

El punt de partida del projecte expositiu de la Fundació Joan Miró per a aquesta primavera és la convicció que l'art contemporani pot ser una experiència propera, els artistes poden ser vistos com a amics que amplien els nostres horitzons i, en conseqüència, el museu pot esdevenir un lloc propici per a la imaginació, l'amistat, la interacció social, la creativitat i l'alegria.

Paola Pivi, Kasper Bosmans, Polly Apfelbaum, Meschac Gaba, Afra Eisma, Pipilotti Rist, Martin Creed, Erwin Wurm i Jeppe Hein hi presenten nou instal·lacions, algunes ja clàssiques i altres de nova factura, moltes de les quals s'exposen per primera vegada en un museu espanyol. Algunes de les obres –que es poden veure tant a les sales d'exposicions de la Fundació Joan Miró com en altres indrets del museu– són interactives i conviden el públic a prendre consciència del paper que té com a visitant, així com de la seva mediació activa dins de l'espai del museu. La selecció d'obres cobreix un ampli espectre generacional i cultural, alhora que reflecteix les inquietuds contemporànies d'un grup d'artistes amb un eix comú: el fet d'implicar el públic en les seves pràctiques tot convertint-lo en part de l'obra i, fins i tot, en alguns casos, en cocreador. En paraules dels comissaris del projecte: «Hi ha una manera millor de familiaritzar-se amb l'art del nostre temps que sentir-se'n part?».

Amics imaginaris pretén establir i facilitar aquesta connexió entre el públic i les obres d'art. La intenció de Millà i Ronse en aquest projecte ha estat «estimular la ment i els sentits, encoratjar l'accés a dimensions imaginatives, generar sensualitat, destruir clixés i prejudicis limitadors i crear energies positives». Els comissaris afirmen: «La veritable màgia de les obres artístiques d'aquesta exposició rau en la manera com interactuen amb els visitants de la Fundació Joan Miró».

Els amics imaginaris d'aquesta exposició continuaran amb els visitants que així ho vulguin més enllà de les sales del museu a través del catàleg de la mostra. Es tracta d'un llibre per a tots els públics a partir d'un relat original de l'autora Claudia González Caparrós, amb disseny i il·lustracions de Milimbo. La publicació que acompanya *Amics imaginaris* convida els lectors de totes les edats a fer-se preguntes i deixar volar la imaginació amb cadascuna de les instal·lacions de la mostra. Per la seva banda, la programació pública i social vinculada a *Amics imaginaris* desplegarà activitats que conviden a sentir-se part de l'experiència artística i faciliten un contacte proper i lúdic amb l'art contemporani a tots els visitants, amb un èmfasi especial en el públic jove i familiar. Entre les propostes, destaquen una jornada familiar d'art i literatura al maig, així com nous cicles de concerts i projeccions cinematogràfiques per a públic jove i laboratoris artístics per a tot tipus de públic.

Comissariat

Patrick Ronse i Martina Millà a les sales d'exposició d'*Amics imaginaris*
Foto: Davide Camesasca
© Fundació Joan Miró, 2023

Patrick Ronse (1962) és el director artístic i coordinador de la plataforma belga d'art contemporani Be-Part. Va estudiar història de l'art i arqueologia a la Universitat de Gant i del 1990 al 1999 va treballar com a director de comunicació del Mu.ZEE (museu d'art modern i contemporani de la ciutat belga d'Oostende) i dels museus municipals de Bruges. Del 1999 al 2002 va formar part de l'equip de comunicació de Bruges 2002, Capital Europea de la Cultura. Va ser responsable de la fundació de Be-Part l'any 2004 i continua sent l'impulsor de la plataforma, que té presència a Kortrijk i Waregem. Be-Part té renom com a centre d'art contemporani que ofereix oportunitats als artistes joves en particular i està plenament compromès amb les noves produccions.

Al llarg dels anys, Patrick Ronse ha comissariat diverses exposicions d'art contemporani i ha coordinat la publicació de més de 30 llibres d'artista. Per a Be-Part ha comissariat exposicions individuals de Navid Nuur, Rinus Van de Velde, Caroline Achaintre, Dirk Zoete, Sarah Westphal, Pieter Vermeersch, Charif Benhelima i Polly Apfelbaum, entre molts altres artistes. El 2015 va ser un dels comissaris de Beaufort i els anys 2018 i 2021 va comissariar la primera edició (PLAY) i la segona (Paradise) de la Triennial de Kortrijk juntament amb Hilde Teerlinck. Del 2014 al 2021 va ser membre de la Comissió d'Art del Parlament de Flandes.

Martina Millà (Barcelona, 1965)

Cap d'exposicions de la Fundació Joan Miró de Barcelona des del 2019. Anteriorment, des del 2007, havia estat responsable de programació i projectes al mateix centre. Hi comissaria exposicions temporals d'art modern i contemporani, i coordina el Premi Joan Miró i el programa Espai 13, el projecte de producció i exhibició d'art emergent més antic de l'Estat espanyol.

Millà també comissaria exposicions de fotografia a partir del Fons Joaquim Gomis, l'arxiu fotogràfic del primer president de la Fundació Joan Miró, conservat a l'Arxiu Nacional de Catalunya, a Sant Cugat. Aquestes exposicions al vestíbul de la Fundació Joan Miró s'alternen amb altres de fotògrafs i fotògrafes que, com Gomis en la seva època, no es dediquen professionalment o exclusivament a la fotografia. Les darreres exposicions que Millà ha presentat com a comissària són *Paul Klee i els secrets de la natura*, en col·laboració amb el Zentrum Paul Klee de Berna; *Bimbo*, de Nora Baylach, i *Il·lusions i il·lusionisme*, de Joaquim Gomis, al vestíbul de la Fundació Miró. A banda del cocomissariat d'*Amics imaginaris* amb Patrick Ronse, actualment està coordinant el nou cicle d'Espai 13, *Fixacions per minut*, comissariat pel col·lectiu Yaby.

Després de llicenciar-se en Història de l'Art per la UB, Millà va obtenir un MA a l'Institut de Belles Arts de la Universitat de Nova York (NYU) i va fer el doctorat en Història de l'Arquitectura i l'Art Moderns a la Universitat Emory (Atlanta, EUA).

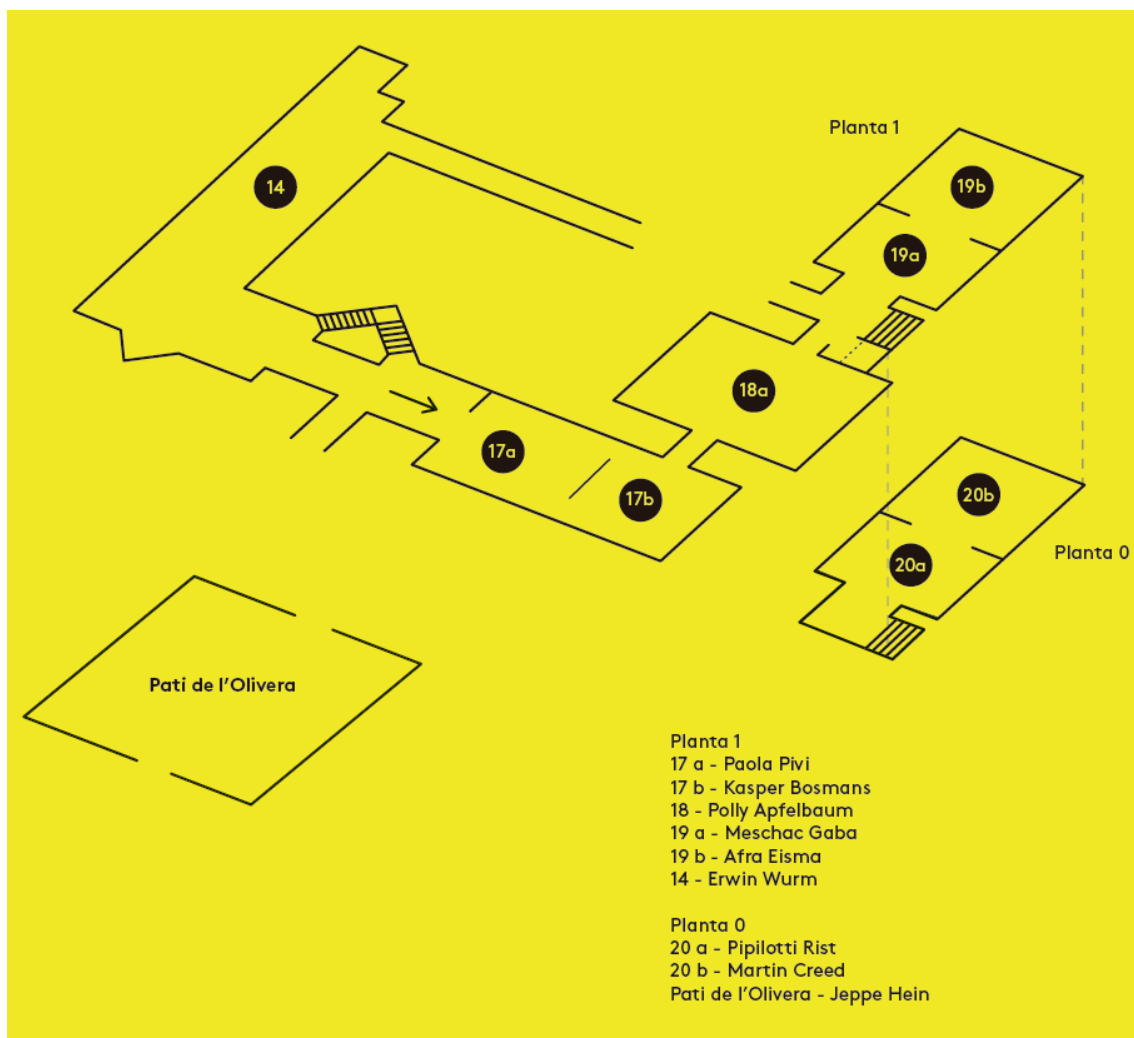

Patrick Ronse i Martina Millà a les sales de l'exposició *Amics imaginaris*

Foto: Davide Camesasca

© Fundació Joan Miró, 2023

Plànol de l'exposició

Paola Pivi

Som la colla dels petits, 2019

Paola Pivi

We Are the Baby Gang [Som la colla dels petits], 2019
Escuma de poliuretà, plàstic i plomes
Mides variables
Galerie Emmanuel Perrotin, París
Foto: Davide Camesasca © Fundació Joan Miró, 2023

*L'art té la funció de fer els éssers humans millors,
més intel·ligents, més ràpids, més profunds.
I un cop es tornen així, entenen com salvar el planeta.
L'art té la responsabilitat de ser autèntic, i això és molt i prou a la vegada.
A més a més, també pot transmetre informació útil, preciosa, reveladora i oculta.*

Paola Pivi

Una colla de cadells d'os polar juguen, lluiten, fan la migdiada i exploren la primera sala d'*Amics imaginaris*. Ocupen un espai entre la fantasia i la realitat: congelats en les seves postures, fa la impressió que podrien cobrar vida en qualsevol moment. Els ossos no presenten el seu característic pelatge blanc: els han brotat plomes fluorescents per tot el cos.

Paola Pivi va començar a fer ossos mutants de mida real coberts de plomes multicolors mentre vivia a l'Índia, una de les moltes escales en la seva trajectòria nòmada. La vibrant cultura visual del país i la seva paleta calidoscòpica de colors impregnen aquesta obra. L'artista viu actualment a Alaska, llar dels mítics ossos blancs. En aquesta instal·lació, com en gran part de la seva obra, Pivi juga amb la deslocalització i la hibridació: reformula els carnívors terrestres més grans del planeta per convertir-los en criatures lluminoses amb un plomatge d'un altre món.

Els cadells de *Som la colla dels petits* tenen mandíbules que esquincen i urpes que esguerren, però encara transmeten innocència. Són la versió petita dels seus ossos adults, i Pivi els va concebre inspirant-se en els objectes miniaturitzats que van començar a poblar el seu món quan el seu fill va entrar a la seva vida. Com un nen humà, els ossos, fins i tot en la seva ferocitat, necessiten protecció. La instal·lació destaca la necessitat universal de ser protegit i estimat, juntament amb la responsabilitat i la interconnexió de tots els éssers vius.

Els ossos de Pivi encarnen les contradiccions elementals de la seva visió artística: són alhora surrealistes i realistes, capritxosos i amenaçadors, peluixos i imponents. Cada escultura està creada a partir d'una forma de poliuretà tallada a escala real i laboriosament coberta a mà amb un opulent plomatge fluorescent.

Paola Pivi (Milà, Itàlia, 1971) viu i treballa a Anchorage (Alaska). Després de deixar els estudis universitaris d'enginyeria química nuclear, Paola Pivi va decidir emprendre una carrera en el món de l'art contemporani. La seva pràctica multidisciplinària es caracteritza per gestos senzills, com ara desplaçaments i canvis poètics que alteren i resignifiquen els elements i el context. L'artista deixa pistes que permeten que l'espectador estableixi la seva pròpia comprensió i interpretació de les propostes.

La seva obra, on sovint fa servir objectes reconeixibles i els modifica per aplicar-hi una nova escala, material o color, desafia els espectadors a repensar la seva posició en relació amb l'obra d'art. D'aquesta manera, l'artista demana al públic que es plantegi la manipulació humana del món natural i el seu impacte al planeta en plena era de l'antropocè. No debades, els animals solen ser considerats els protagonistes del seu univers artístic, un bestiari fabulós que projecta una nova llum onírica i lúdica sobre el món.

Pivi ha presentat nombroses exposicions individuals, com ara *I Want it All*, a The Andy Warhol Museum (Pittsburg, EUA, 2022); *Free Land Scape*, a la Galerie Perrotin (Nova York, EUA, 2022); *We are the Alaskan Tourists*, a l'Arken Museum (Dinamarca, 2020); *Art with a View*, a The Bass (Miami Beach, EUA, 2018); *Ho vaig tornar a fer*, al Savannah College of Art and Design (EUA, 2018); *Estic cansat de menjar peix*, a La Rinascente (Itàlia, 2017); *Ma'am*, al Dallas Contemporary (EUA, 2016); *Tulkus 1880 a 2018*, al FRAC Bourgogne (França, 2014); *Ho vas començar... Jo ho acabo*, a la National Gallery of Victoria (Austràlia, 2014); *Comparteix, però no és just*, al Rockbund Art Museum (Xina, 2012); *How I Roll*, al Public Art Fund (Nova York, EUA, 2012); *És un còctel*, al Portikus (Alemanya, 2008), i *It just keeps getting better*, a la Kunsthalle Basel (Suïssa, 2007).

Pivi també ha exposat en institucions com la Stad Kortrijk (Bèlgica), l'Anchorage Museum (EUA), la Fondazione Prada (Itàlia), el Hamburger Bahnhof – Museum für Gegenwart (Alemanya), la Whitechapel Gallery (Regne Unit), la Fondazione Nicola Trussardi (Itàlia), el Malmö Konsthall (Suècia), el MOMA PS1 (EUA) i la XLVIII Biennial de Venècia (Itàlia).

Kasper Bosmans
Avec plaisir, 2023

Kasper Bosmans
Avec plaisir [Amb molt de gust], 2023
Mural. Tècnica mixta
340 x 1.531 cm
Propietat de l'artista
© Fundació Joan Miró, 2023

De petit somiava despert. Somiava cavallers i jugava tot sol amb armadures invisibles i espases imaginàries. Em feia una mica d'enveja la imaginació dels altres nens, que eren capaços de tenir amics imaginaris originals [...].

Però potser convé saber que des que era molt petit m'ha perseguit una bèstia peluda. A l'escola, molts nens es morien de por dels fantasmes i altres éssers efímers o espectrals. El meu monstre, en canvi, tenia el pèl aspre i de color castany, i dents o ullals repartits de manera aleatòria però simètrica per tota la cara, on de vegades hi havia més ulls del compte, i de vegades menys. [...]

Quan els pares conduïen el cotxe en la foscor del bosc, per camins irregulars enfangats i sorrencs, jo sentia el monstre que reptava dalt del sostre. Quan m'enviaven al llit, passava corrent per davant de la finestra sense cortines que hi havia a la meitat de l'escala, perquè jo sabia que ell (o ella) m'observava des de l'espai blau fosc de darrere el vidre. [...]

En un moment determinat em vaig traslladar a la gran ciutat. Després de passar tant de temps envoltat de gent, em vaig adonar que la cosa més terrorífica del bosc era jo. El monstre no havia desaparegut, només s'havia convertit en part de mi. La bèstia l'havia feta jo, i era jo, i punt. Ha estat amb mi, una part de mi, fusionada amb mi des d'aleshores. És la primera obra d'art que he fet, el primer amic que he temut; és la primera persona que vaig començar a respectar sense que em diguessin que ho havia de fer. L'he acabat estimant, i potser el seu nom, tot aquest temps, ha estat amor. És el meu amic imaginari.

Kasper Bosmans

L'hora d'anar a dormir és un d'aquells moments que marca el rellotge dels infants. És porta d'entrada al món dels somnis, sovint gràcies a un conte, però també esclatxa per la qual s'esmunyen les primeres pors. Amb un mural totalment nou, titulat *Avec plaisir*, l'artista Kasper Bosmans recrea l'ambient d'un dormitori i evoca les experiències nocturnes, entre la fantasia i la foscor, que es desvetllen a l'hora d'agafar el son (o quan la son ens venç).

Bosmans és un narrador fascinat pels contes que ressonen al llarg del temps. En destrena els fils i els torna a teixir de manera juganera en noves històries. La seva pràctica artística és versàtil. Pinta sobre parets i plafons, fa murals atrevits, instal·lacions i escultures, i s'endinsa en la rica història cultural dels objectes i els materials, com el bronze, el vidre, la sorra, l'esmalt i els teixits.

Des dels grans esdeveniments i les petites històries fins a les anècdotes o l'actualitat, un ampli espectre de fonts s'entrellaça en el seu llenguatge visual, que parteix dels elements locals, concrets o vernacles per parlar de qüestions globals. Amplia contínuament els seus interessos, i els sotmet a un escrutini acurat. Combina amb facilitat referències visuals diverses, com ara l'heràldica medieval i l'art conceptual, en obres d'art que funcionen com a al·lusions a narratives i cosmovisions no convencionals. En aquesta línia, les seves obres estan imbuïdes de referències a la cultura *queer*. Bosmans s'apropia d'elements del món heteronormatiu i els resignifica, d'alguna manera, per rescatar maneres alternatives d'existir al món. Teixint multitud de referències i recopilant els diferents elements del seu camp d'estudi en una nova narrativa, Kasper Bosmans crea una mitologia visual altament poètica.

Kasper Bosmans (1990, Lommel, Bèlgica) viu i treballa entre Brussel·les i Amsterdam. Va estudiar al HISK de Gant i a la Reial Acadèmia de Belles Arts d'Anvers. La seva obra s'ha exposat a la Gladstone Gallery de Nova York, l'SMAK de Gant, el Hammer Museum de Los Angeles, la Fondazione Arnaldo Pomodoro de Milà, el Witte de With de Rotterdam, el WIELS Contemporary Art Center de Brussel·les i el MuHKA d'Anvers, entre altres institucions. A més, Walther König ha publicat recentment un important catàleg monogràfic de l'obra de Bosmans que recorre una dècada sencera de la seva pràctica i producció artístiques.

Entre les seves exposicions individuals més recents destaquen *Creatures*, a la Mendes Wood DM (São Paulo, 2022); *Kasper Bosmans: A Perfect Shop-front*, a la Fondazione Arnaldo Pomodoro (Milà, 2021); *Kasper Bosmans: Four*, a la Gladstone 64 (Nova York, 2020); *Cintamani Weavings*, a l'Art Center Centrale (Brussel·les, 2016); *Loot, Soil, and Cleanliness*, al CIAP (Hasselt, 2016), o *Correspondence*, a l'Unosunove (Roma, 2015), entre altres. La seva obra també ha format part de mostres col·lectives, com ara *I Think I Look More like the Chrysler Building*, al Vleeshal (Middelburg, Països Baixos, 2021); *The Penumbra Age: Art in the Time of Planetary Change*, al Museum of Modern Art (Varsòvia, 2020); *Real Beauty*, a l'ADN Platform (Barcelona, 2019); *Stories of Almost Everyone*, al Hammer Museum (Los Angeles, 2018) i *Kathmandu Triennale 2017*, al Maligaun (Katmandú, 2017), entre altres projectes.

Sala 18

Polly Apfelbaum
El potencial de les dones, 2019

Joan Miró
Àlbum 13 litografies, 1948

Polly Apfelbaum

The Potential of Women [El potencial de les dones], 2017
Alexander Gray, Nova York, NY
Cortesia de l'artista

Joan Miró

Àlbum 13 litografies, 1948
14 litografies
Mides diverses
Fundació Joan Miró, Barcelona
© Successió Miró, 2023

No m'agrada gens dir que no recordo haver tingut amics imaginaris, però estava envoltada de germans i d'animals i, naturalment, m'agradaven moltíssim els meus animals de peluix. Ells eren bàsicament els meus amics imaginaris. Recordo que els vaig fer una casa amb la caixa de cartró d'una nevera. És possible que la caixa de nevera fos la meva primera instal·lació.

Polly Apfelbaum

Un tret característic de la pràctica de Polly Apfelbaum és una estètica híbrida que fusiona tradicions de l'escultura, la pintura, la ceràmica, el tèxtil, el disseny i la instal·lació.

Des del 1992, Apfelbaum fa servir el terra com a superfície per presentar les seves *fallen paintings*, unes «pintures caigudes» que abandonen l'espai convencional de les parets i es converteixen en catifes. La catifa li interessa com a objecte domèstic, però també per la seva importància per als pobles nòmades: allà on hi ha la catifa estesa, hi ha la llar. Apfelbaum les fa servir per crear sales (de reunió) on l'art es pot viure com en un lloc sagrat. Tan sagrat com el joc mateix que els nens més petits, sovint, fan per terra.

En la seva instal·lació per a *Amics imaginaris*, Apfelbaum pren com a punt de partida un llibre del 1963: *The Potential of Woman* (El potencial de la dona). L'obra recull els textos d'un simposi en què es pretenia estudiar l'emancipació de la dona obviant de manera absoluta els plantejaments i les reivindicacions del feminisme de la dècada de 1960. Més de cinquanta anys després, Apfelbaum s'apropia amb ironia del títol del llibre i la seva imatge gràfica –protagonitzada per una visió aplanada i estilitzada del cap d'una figura femenina– per il·lustrar les dimensions històriques i contemporànies de la igualtat.

La instal·lació d'Apfelbaum adaptada per a l'exposició *Amics imaginaris* inclou catorze litografies de l'*Àlbum 13* de Joan Miró, de la Col·lecció de la Fundació Joan Miró. L'artista les ha escollides per la relació entre la imatgeria lúdica i alhora seriosa del rostre que s'observa tant en *El potencial de les dones* com en les obres de Miró.

Al mig de la instal·lació, Apfelbaum hi col·loca una taula per dibuixar amb la idea que els visitants puguin completar la seva obra amb dibuixos.

Polly Apfelbaum (1955, Abington, Pennsilvània, EUA) és una artista visual que viu i treballa a Nova York. Va estudiar a la Tyler School of Art de Pennsilvània i al SUNY Purchase College de Nova York.

Artista prolífica, les seves instal·lacions tèxtils de grans dimensions s'han exposat en prop de seixanta mostres individuals i en centenars d'exposicions col·lectives arreu del món. L'energia, l'alegria i l'originalitat de la seva obra, així com el seu interès per la cultura de masses i la visió afirmativa de la feminitat, han estat distingits amb nombroses beques i reconeixements d'organitzacions com ara Anonymous Was a Woman, la Fundació Pollock-Krasner, la Fundació per a les Arts de Nova York i la Fundació Joan Mitchell. El 2012-2013, va rebre el Premi Joseph H. Hazen Roma, i el 2002 li van atorgar un premi de l'Acadèmia Americana d'Arts i Lletres.

L'any 2003, l'Institute for Contemporary Art in Philadelphia va presentar una important retrospectiva de la seva obra, que va itinerar per diverses institucions l'any 2004. La seva obra forma part de col·leccions d'importants museus dels Estats Units, com ara The Museum of Modern of Art (Nova York), el Los Angeles County Museum of Art, el Dallas Museum of Art, el Whitney Museum of American Art (Nova York), The Brooklyn Museum (Nova York) i el Philadelphia Museum of Art, entre altres.

Recentment, Apfelbaum ha presentat exposicions individuals a l'Otis College of Art and Design (Los Angeles, 2016), a Be-Part (Waregem, Bèlgica, 2014), al Worcester Art Museum (2014), a l'Electric Zinia Factory (Alemanya, 2014) i a la Mumbai Art Room (Bombai, Índia, 2013), entre altres.

Les seves obres també han format part d'importants exposicions col·lectives, com ara *Abstranded: Fiber and Abstraction in Contemporary Art*, a l'Everson Museum of Art (Syracuse, Nova York, 2021); *Pattern II*, a l'Anne Mosseri-Marlio Galerie (Basilea, Suïssa, 2020); *Maniobra*, al Hunter College (Nova York, 2019); *Wall to Wall*, al moCa Cleveland (2016); *Pretty Raw: After and Around Helen Frankenthaler*, al Rose Art Museum (Waltham, 2015); *Three Graces*, a l'Everson Museum of Art (Syracuse, 2015), i *Pathmakers: Women in Art, Craft and Design, Midcentury and Today*, al Museum of Art and Design (Nova York, 2015).

Meschac Gaba

El joc de la democràcia, 1999

Meschac Gaba

Democracy Game [El joc de la democràcia], 1999

Sis taules de fusta pintada

78,5 x 90 x 90 cm c/u

Collection Friends of SMAK, Gant

Foto: Davide Camesasca

© Fundació Joan Miró, 2023

Quan algú visita l'estudi d'un artista, pot trobar qualsevol cosa que estigui buscant. Si busques sentències grandiloqüents, trobaràs sentències grandiloqüents. Si busques la felicitat, pots trobar la felicitat.

Meschac Gaba

El joc de la democràcia, exposat dins d'*Amics imaginaris*, consta de sis taules amb puzles lliscants a la part superior. Els visitants estan convidats a jugar amb els trencaclosques per mirar de formar les banderes oficials de sis països africans (el Txad, Angola, Algèria, el Senegal, les Seychelles i el Marroc). Les banderes, que presenten una forma quadrada en lloc de la rectangular habitual, es desconfiguren i es tornen a configurar a mesura que el públic hi interactua. Per a l'artista Meschac Gaba, aquesta acció descobreix la complexitat de la democràcia i les dificultats de construir nacions autònomes i lliures.

Aquesta instal·lació forma part d'un dels projectes principals de Gaba, el *Museu d'Art Contemporani Africà*, una gran instal·lació de caràcter ambulant que aborda de manera crítica i alhora lúdica idees com el valor i la revaloració, la percepció de l'art africà, les polítiques d'exposició als museus i els papers tant de l'artista com del visitant. El museu de Gaba és com un arxiu de l'art i la cultura africans on es confronten les identitats culturals amb l'intercanvi comercial desigual entre l'Àfrica i Occident. El projecte també desafia el visitant a reflexionar sobre la funció del museu en les societats contemporànies. Les obres i els objectes que en formen part s'organitzen seguint la lògica evocadora d'unes relacions imaginàries i sorprenents.

Meschac Gaba (Cotonou, Benín, 1961) és un dels artistes africans contemporanis amb més projecció internacional. Va estudiar a la Rijksakademie voor Beeldende Kunsten d'Amsterdam durant el curs 1996-1997 i actualment viu i treballa entre Cotonou i Rotterdam.

Des de mitjans dels anys noranta, Meschac Gaba ha investigat la construcció de les identitats culturals, juntament amb els sistemes de comerç entre l'Àfrica i el món occidental. L'any 1997, Gaba va presentar la seva obra principal, el *Museu d'Art Contemporani Africà*, una gran instal·lació que ofereix una visió satírica i crítica del fet que l'art africà encara sigui vist des d'una perspectiva exòtica i postcolonial. Durant un període de cinc anys, l'artista va instal·lar progressivament dotze «sales» interactives d'aquest museu nòmada en institucions d'arreu d'Europa. L'experiència va culminar amb la presentació de la sala final, l'*Espai Humanista*, a la Documenta 11, l'any 2002.

La seva obra s'ha presentat també en destacades exposicions col·lectives, com ara *This Is Not Africa - Unlearn What You Have Learned*, a l'ARoS Aarhus Kunstmuseum (Dinamarca, 2021); *The House of Opportunity*, a l'SMAK (Gant, Bèlgica, 2020); *Risk*, a l'A4 Arts Foundation (Ciutat del Cap, Sud-àfrica, 2019); *The Warmth of Other Suns: Stories of Global Displacement*, a la Col·lecció Phillips (Washington DC, EUA, 2019); *Leaving the Echo Chamber*, a la 14a Biennal de Sharjah (2019); *Metròpoli africana. An Imaginary City*, al MAXXI (Roma, 2018); *Enchanted Bodies / Fetish for Freedom*, a la Galleria d'Arte Moderna e Contemporanea (Bèrgam, 2018); *The Red Hour*, a la 13a Biennal de Dakar (2018); *More for Less*, a l'A4 Arts Foundation (Ciutat del Cap, 2018); *Their Own Harlems*, a The Studio Museum (Harlem, 2017); *Afrique Capitales*, a La Villette (París, 2017), i *Making Africa: A Continent of Contemporary Design*, al Vitra Design Museum (Weil am Rhein, 2015), entre altres.

Afra Eisma

Les cues porten cua, 2022

Afra Eisma

Tails Tell Tales [Les cues porten cua], 2022

Fil, suport, ceràmica vidriada, terracota, teixit, escuma i fusta

No Man's Art Gallery

Assistent de l'artista:

Alejandra López Martínez

Cap no oficial del

departament de moda

alienígena: Nadie Borggreve

Foto: Davide Camesasca

© Fundació Joan Miró,

2023

*Parit d'argila vermella, em vaig endur el Larry a casa.
Va viure entre nosaltres com una força gran i robusta.
Un dia el Larry es va trencar en mil trossos.
Els gats tenen set vides, ja ho pots veure.
Acosta't, arrauleix-te, estira't, amanyaga, afegeix-te al nostre alegre aplec.
De prop potser els veus.*

Afra Eisma

Afra Eisma fa servir tècniques artesanals per explorar històries personals a través d'instal·lacions immersives i íntimes fetes de teixits, escultures i objectes de ceràmica. Les seves obres s'inspiren en personatges imaginaris que entrellacen sensorialitat i sensualitat amb una despreocupació deliberada que no està desproveïda de misteri.

Les seves instal·lacions són com mons de somni que esclaten d'energia i imaginació, uns universos pseudobiogràfics poblats per éssers estranys. Les presentacions de les seves obres són un exercici captivador en què la generositat desencadena un joc contagiós de cures i afectes. Davant d'un món marcat per les privacions, les restriccions i les exclusions, Afra Eisma ofereix reconnectar amb aquesta generositat i amb l'abundància, tan pròpies de la infància, com a posicions de resistència.

L'artista considera que té moltes coses en comú amb Joan Miró: «És com si ens capbusséssim en el mateix món inconscient», declara. Eisma també s'inspira en els còmics, en particular en un dels personatges del dibuixant belga André Franquin, en Marsupilami, un animal (amic) inexistent (imaginari) de color groc amb taques negres i una cua molt llarga i flexible.

A *Amics imaginaris*, Afra Eisma mostra les obres *Whisper Rattle, Dribble Crackle* (2022) i *Bloom Passage* (2022), amb un nou tapís creat especialment per a aquesta exposició. El conjunt es titula *Tails Tell Tales* (Les cues porten cua). Els visitants que ho vulguin es podran treure les sabates i trepitjar la gran peça que hi ha a terra, seure-hi i trobar-se com a casa entre els amics imaginaris de l'artista.

Afra Eisma (La Haia, Països Baixos, 1993) és una artista multidisciplinària que viu a Amsterdam i treballa a la seva ciutat natal, La Haia. Va estudiar belles arts a la Royal Academy of Art de la mateixa ciutat i a Central Saint Martins de Londres.

El seu treball s'ha mostrat a nombroses galeries, fires i museus, entre elles, Dhaka Art Summit (Dhaka, 2023), Kunstinstituut Melly (Rotterdam, 2021), Vleeshal (Middelburg, 2019), and Stroom (La Haia, 2018). Va participar a Unfair20 i Unfair18 i va ser nominada al prestigiós Royal Award for Modern Painting el 2018 i al Scheffer Prize el 2022.

Les seves exposicions individuals recents inclouen *Your silence will not protect you*, Fries Museum (Leeuwarden, 2021); *Feline Whispers*, 1646 (Middelburg, 2019). El treball d'Eisma ha aparegut en projectes expositius col·lectius com *Multiplied voice*, José de Guimarães International Arts Center (Guimarães, 2022); *Crying Until Laughing*, Galeria Trafó en col·laboració amb 1646 (Budapest, 2023); Premi Scheffer, Museu de Dordrechts (Dordrechts, 2022); Art Brussels, No Mans Art Gallery (Brussel·les, 2022); Utsuro Bune, estudi sense confirmar de yotsuya, (Tòquio, 2020); *The sticky beaver show*, Paral·lel Vienna (Viena, 2019); i *Ways of seeing the future*, Amnua (Nanjing, 2018).

Pipilotti Rist

L'habitació, 1994

Pipilotti Rist

Das Zimmer (The Room)

[L'habitació], 1994

Sofà, butaca, làmpada de peu,
quadre, televisor i

comandament a distància

Mides variables

Cortesia de l'artista, Hauser &

Wirth i Luhring Augustine

Foto: Davide Camesasca

© Fundació Joan Miró, 2023

La meva amiga imaginària és una tauró grossa i flonja que m'abraça els malucs i l'estómac com una bufanda humida i suau. La tauró no necessita aigua, sinó que li agrada l'escalfor del meu cos; no li agrada que la fiqui en aigua dolça, però si entro amb ella en aigua salada, això li agrada molt i no m'abandona, sinó que es queda al voltant dels meus malucs.

La meva amiga imaginària porta un jersei de pelfa. Això ho sé per un somni que vaig tenir de petita: vaig somiar una persona amb una cara que jo no reconeixia, però que era clar que portava un jersei de pelfa.

Pipilotti Rist

Disposats com en una sala d'estar, un sofà i una butaca de vinil vermell de dimensions gegantines ocupen el centre del proper àmbit de l'exposició. Els visitants estan convidats a entrar en aquest espai extravagant amb reminiscències d'*Àlicia a través del mirall* i reimaginar un interior domèstic: seure en els mobles sobredimensionats, fer servir l'enorme comandament a distància i fer zàping de vídeos de la mateixa artista en un aparell gegantí de televisió.

L'artista Pipilotti Rist canvia d'escala els objectes per tal d'examinar el funcionament de l'observació i les percepcions que en resulten. Dins d'aquest espai desproporcionat, tots els visitants poden sentir també el vertigen dels infants en un món que no està fet a la seva mida. La instal·lació apunta alhora a la síndrome de Peter Pan, un concepte derivat de la psicologia popular que al·ludeix a un adult que decideix no créixer en alguns aspectes.

L'univers estètic de Rist capgira temes d'actualitat i de la vida contemporània amb instal·lacions atmosfèriques i oníriques que són un devessall de poesia i alegria i una invitació a l'alliberament de ments i cossos. La seva obra de videoart problematitza qüestions com ara el gènere, la identitat i l'experiència corporal des d'una mirada feminista.

Pipilotti Rist (Grabs, Suïssa, 1962). Pionera del videoart immersiu i experimental, Pipilotti Rist ha estat una figura central en l'escena artística internacional des de mitjans dels anys vuitanta. Va estudiar disseny gràfic, il·lustració i fotografia a l'Institut d'Arts Aplicades de Viena, així com comunicació audiovisual i vídeo a l'Escola de Disseny de Basilea.

Després de sorprendre el món de l'art amb l'energia dels seus famosos vídeos d'un sol canal, com ara *I'm Not The Girl Who Misses Much* (1986), la seva producció artística s'ha desplegat en paral·lel als avenços tècnics, que tergiversa de manera lúdica. Mitjançant projeccions de vídeo i manipulació digital, Rist ha desenvolupat instal·lacions atmosfèriques capaces de transmetre el marcat element crític de la seva obra a través d'una experiència intensament sensual.

Des del 1984, Rist ha fet innumbrables exposicions individuals i col·lectives i projeccions de vídeos a tot el món. Les seves exposicions individuals més recents són *Behind Your Eyelid – Pipilotti R*, a Tai Kwun (Hong Kong, 2022); *Big Heartedness, Be My Neighbor*, a The Geffen Contemporary, MOCA, Museum of Contemporary Art (Los Angeles, 2021-2022); *Your Eye Is My Island*, al MoMAK, The National Museum of Modern Art Kyoto, i l'Art Tower Mito (2021); *Åbn min Lysning. Open my Glade*, al Louisiana Museum of Modern Art (Humlebæk, Dinamarca, 2019); *Sip My Ocean*, al Museum of Contemporary Art (Sydney, 2017-2018); *Pixel Forest*, al New Museum (Nova York, 2016-2017), i *Your Saliva is My Diving Suit of the Ocean of Pain*, a la Kunsthaus Zürich (2016), entre altres.

La seva trajectòria ha estat reconeguda amb nombrosos premis, com ara la distinció com a acadèmica honorària de la Royal Academy of Arts de Londres (2021); el Gran Premi Suís d'Art, Prix Meret Oppenheim, Oficina Federal de Cultura / Comissió Federal d'Art (Basilea, Suïssa, 2014), i el Premi Joan Miró (2009).

Martin Creed

Obra núm. 1513: la meitat d'aire en un espai determinat, 2013

Martin Creed

Work No. 1513: *Half the Air in a Given Space* [Obra núm. 1513: La meitat d'aire en un espai determinat]
2013
Globus de color taronja
66,04 cm c/u. Mides variables
Col·lecció particular
Foto: Davide Camesasca
© Fundació Joan Miró, 2023

És art qualsevol cosa que la gent faci servir com a art.

Martin Creed

No es pot veure i és l'únic element que ocupa fins a l'últim racó de les sales del museu. Fa molts anys que l'artista Martin Creed fa visible l'invisible –en aquest cas, l'aire– a partir d'un dels seus gestos senzills però profundament reflexius: omplint de globus l'espai expositiu.

La meitat d'aire en un espai determinat és una instal·lació feta a partir d'un oceà de globus de colors que els visitants han de travessar. En moure's per l'interior de l'obra, passen a formar-ne part. Aquesta experiència física sovint connecta el visitant amb la joia infantil, però també amb sentiments subjacents de claustrofòbia i por.

Les obres de Creed fetes amb globus poden ser de diverses mides i colors, però sempre omplen la meitat d'aire dels espais on s'instal·len, i d'aquesta manera donen una presència física a l'aire de la sala, que, com moltes altres coses, normalment passa desapercebut als nostres ulls.

Martin Creed (1968, Wakefield, Regne Unit).

Guardonat amb el Premi Turner l'any 2001 per 'Work 227: The lights going on and off', Cree és àmpliament conegut per l'enorme varietat del seu treball, que és alhora intransigent, entretingut, impactant i bonic.

Entre les seves nombroses exposicions recents destaquen *Martin Creed. Step Paintings*, a la Hauser & Wirth (St. Moritz, Suïssa, 2023); *Hodgkin and Creed: Inside Out*, al Kistefos Museet (Oslo, Noruega, 2019); *AMIGOS*, al Centro Botín (Santander, 2019); *Thinking / Not Thinking*, al MARE Museum of Contemporary Art (Bucarest, Romania, 2018); *ARTIST ROOMS: Martin Creed*, a la Tate Britain (Londres, Regne Unit, 2018); *Martin Creed*, a la Fine Arts (Sydney, Austràlia, 2017), i *Martin Creed. Obras*, al MARCO de Vigo (2011), entre altres.

La seva obra s'ha exposat en destacats projectes col·lectius, com ara *Good Object / Bad Object*, a l'Ackland Art Museum (Chapel Hill, Nova York, 2023); *Chromophilia*, a la Hauser & Wirth (Zuric, Suïssa, 2022); *A Show About Nothing*, a By Art Matters (Hangzhou, Xina, 2022); *Sorry, It's A Mess, We Just Moved In!*, al Lamb London (Londres, 2021); *THE STREET. Where the World is Made / La Strada. Dove il mondo si crea*, al MAXXI (Roma, 2019); *Minimalism: Space. Light. Object*, a la National Gallery of Singapore (Singapur, 2018), i *Stories of Almost Everyone*, al Hammer Museum (Los Angeles, 2018), entre altres.

Erwin Wurm

Escultures d'un minut, 1997 / Sense títol (Pilotes de tennis), 1998 / Sense títol, doble (Dues persones, un jersei), 2002 / L'organització de l'amor, 2007

Erwin Wurm

One Minute Sculptures [Escultures d'un minut], 1997

Vídeo, so, 47 min
Atelier Erwin Wurm

Erwin Wurm

Untitled (Tennis Balls) [Sense títol (Pilotes de tennis)], 1998

Peanya, pilotes de tennis i dibuix amb instruccions
20 x 150 x 100 cm (peanya)
Atelier Erwin Wurm

Erwin Wurm

Untitled, Double [Sense títol, doble]; 2002
Peanya, jersei, dibuix amb instruccions
15 x 130 x 100 cm / 20 x 150 x 100 cm
(peanya); Atelier Erwin Wurm

Erwin Wurm

Organisation of Love [Organització de l'amor]; 2007
Peanya, dibuix amb instruccions, sis estris de neteja, capçal de raspall
20 x 100 x 150 cm (peanya) / 29,7 x 21 cm
(dibuix); Atelier Erwin Wurm

Tinc alguns amics i parents «imaginariis» que m'aprecio molt i als quals em sento unit, com ara Michel de Montaigne, Robert Filliou, Thomas Bernhard i Pablo Picasso. M'inspiren i també influeixen en la meua obra.

Erwin Wurm

Hi ha jocs espontanis que sorgeixen de l'exploració lliure. I d'altres que es juguen segons unes regles, un marc normatiu lúdic que posa condicions imaginatives o provocadores al consens d'allò que és real. Els jugadors s'hi sotmeten per construir junts una experiència alternativa, convençuts que els límits estimulen un altre tipus de creativitat.

A la sèrie *Escultures d'un minut*, l'artista Erwin Wurm convida els visitants a convertir-se en part d'una escultura. Reben instruccions precises pel que fa a la postura que han d'adoptar, fent servir diversos objectes que hi ha a la seva disposició en una peanya: per exemple, estirar-se sobre diverses pilotes de tennis i mantenir-se en equilibri horitzontal, compartir amb elegància un jersei gegant entre dues persones, etc. I, com indica el títol, tenen el repte de sostenir la postura durant un minut.

Les instruccions, manuscrites i calcades sobre els pedestals, no són suggeriments i prou. Els visitants no poden negligir-les, seguir-les parcialment ni adaptar-les com els sembli. Per jugar a aquest joc, cal seguir les regles. No obstant això, la proposta de Wurm no s'ha d'entendre com un intent inflexible de limitar l'experiència del públic, sinó més aviat com una manera molt seriosa de divertir-se, implicar-se i viure en primera persona les reflexions que hi ha darrere de la seva obra.

Al llarg de les últimes dècades, Wurm ha basat la seva pràctica en una anàlisi del significat de l'escultura a les societats postmodernes. En la seva recerca, fa servir diversos mitjans per ampliar el concepte d'escultura al llarg de línies interactives, socials i temporals. Li interessa el que certs conceptes escultòrics, combinats amb certs fenòmens socials, poden generar. Aborda aquests fenòmens socials amb una autoironia absurda que li permet qüestionar i amplificar unes interaccions aparentment mundanes i banals.

Erwin Wurm (Bruck an der Mur, Àustria, 1954) és un escultor i fotògraf que viu i treballa a Viena. Va estudiar a l'Acadèmia d'Arts Aplicades d'aquesta ciutat i a l'Acadèmia de Belles Arts d'Àustria. L'obra de Wurm es caracteritza per explorar, des de la quotidianitat i l'absurd, els límits conceptuals de la pràctica escultòrica.

Entre les seves exposicions individuals més recents destaquen *One Minute Forever*, al Museum of Contemporary Art (Belgrad, Sèrbia, 2022); *Am I a House?*, al Museum Jan Cunen (Oss, Països Baixos, 2022); *Fat Bus Travelling Tour*, al Tianjin K11 (Shenyang K11, Xina, 2021); *Erwin Wurm Photographs*, a la MEP (Maison Européenne de la Photographie, París, França, 2021); *The Serious Life of a Ridiculous Man*, a la König Galerie (Berlín, Alemanya, 2019); *Offsite: Erwin Wurm*, a la Vancouver Art Gallery (Vancouver, Canadà, 2019); *Austrian Pavilion, 57th International Art Exhibition*, a la Biennal de Venècia (Venècia, Itàlia, 2018), i *The Philosophy of Instructions*, al BACC (Bangkok Art and Culture Center) (Bangkok, Tailàndia, 2016). L'any 2001, dins el cicle *Per a tots els públics*, comissariat per Mònica Regàs, Ferran Barenblit i Frederic Montornès, Erwin Wurm va presentar a l'Espai 13 de la Fundació Joan Miró una mostra de deu anys de projectes en vídeo que recollia la seva reflexió escultòrica sobre el cos humà i la seva adequació a l'entorn amb grans dosis d'ironia.

Jeppe Hein

Banc social modificat per a Venècia #04, 2019

Jeppe Hein

Modified Social Bench for Venice #04 [Banc social modificat per a Venècia #04], 2019

Alumini amb recobriment de pols
151 x 784 x 337 cm

Jeppe Hein Studio

Foto: Davide Camesasca

© Fundació Joan Miró, 2023

No recordo si de petit vaig tenir algun amic imaginari, però m'han explicat que parlava molt amb mi mateix. Potser no era amb una persona amb qui parlava, però alguna cosa passava en la meva imaginació. Més endavant a la vida vaig descobrir una mena d'energia que m'envoltava. Encara que només sigui a la meva imaginació, tinc la sensació que em dona suport, que m'escolta i em contesta d'alguna manera.

Des del meu punt de vista, és essencial i meravellós tenir algú amb qui pots parlar. És per això que el meu plantejament artístic se centra a crear situacions en què la gent es troba i interacciona amb altres persones. Per exemple, als meus Bancs socials modificats, que propicien un diàleg, bé imaginari, bé real, amb la persona que s'asseu al teu costat.

Jeppe Hein

El Banc social modificat per a Venècia #04 s'ha instal·lat al pati de l'olivera de la Fundació Joan Miró. Les seves formes sorprenents, extravagants i juganeres converteixen el pati central del museu en un lloc on els visitants poden divertir-se, inspirar-se i interactuar.

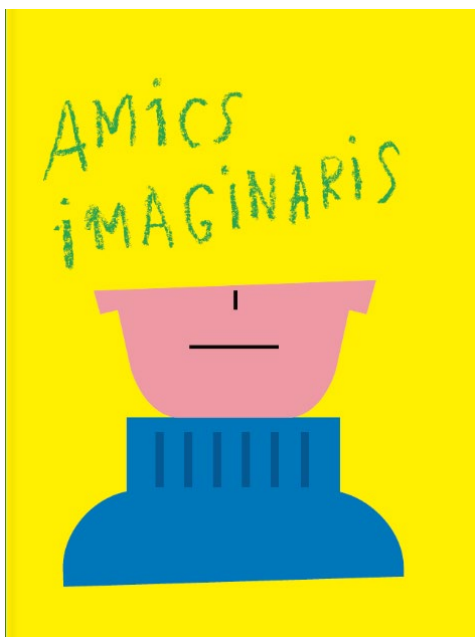
Hein, que estableix un diàleg entre l'obra, l'usuari i el seu entorn immediat, convida els espectadors a contribuir a completar-la; així, empeny el públic a una activació física de l'obra. Els bancs de Hein transformen els entorns on s'insereixen en llocs d'activitat social que fomenten la comunicació entre els seus usuaris. Per això, formen part d'un joc amè, basat en una intervenció de disseny senzill i evocador que genera trobades informals i imaginatives.

Jeppe Hein (1974) és un artista danès resident a Berlín. Va estudiar a la Royal Danish Academy of Arts de Copenhaguen i a la Städelschule für Bildende Künste de Frankfurt a. M.

Jeppe Hein és àmpliament conegut per la seva producció d'obres d'art experimentals i interactives que es poden col·locar a la cruïlla entre l'art, l'arquitectura i les invencions tècniques. Úniques en la seva senzillesa formal i notables pel seu ús freqüent de l'humor, les seves obres entaulen un diàleg viu amb les tradicions de l'escultura minimalista i l'art conceptual de la dècada de 1970. Les obres de Jeppe Hein sovint presenten elements sorprenents i captivadors que situen els espectadors al centre dels esdeveniments i posen el focus en la seva experiència i percepció de l'espai circumdant.

Entre les seves exposicions individuals destaquen la seva mostra al Moderna Museet, Estocolm (2022); Changing Spaces, Rockefeller Center, Nova York (2022); Schirn Kunsthalle, Frankfurt (2020); Breathe with Me a la Seu de les Nacions Unides i al Central Park, Nova York (2019); Kunstmuseum Thun (2018); Château La Coste (2017); Kunstmuseum Wolfsburg (2015); Brooklyn Bridge Park New York (2015); Bonniers Konsthall, Estocolm (2013); 21st Century Museum of Contemporary Art, Kanazawa (2011); IMA - Indianapolis Museum of Art, Indianapolis (2010); ARoS Kunstmuseum, Århus (2009); Contemporary Art Gallery, Vancouver (2009); Carré d'Art, Musée d'art contemporain de Nîmes (2007); Sculpture Center, Nova York (2007); The Curve, Barbican Art Centre, Londres (2007); Centre Georges Pompidou, París (2005) i P.S.1. MOMA, Nova York (2004), entre d'altres. Va participar a la 58a edició de La Biennale di Venezia el 2019 i a la 50a edició el 2003. El 2022 va rebre la Carte Blanche de Maison Ruinart. Hein té obra instal·lada permanentment a ARKEN Museum of Modern Art (2021); La Guàrdia Airport, EUA (2020); Fundació Carmignac, Illa de Porquerolles (2018); Kistefos-Museet, Noruega (2016); Rijksmuseum, Amsterdam (2013); Ciutat de Perth (2012); KUNSTEN Museum for Modern Art Aalborg (2011) i la Universitat de Bristol (2009), entre d'altres.

Publicació

Amics imaginaris

Autora: Claudia González Caparrós

Disseny i il·lustració: Milimbo

Edició en català, castellà i anglès

ISBN: 978-84-16411-68-9

Edita: Fundació Joan Miró

Fa falta una gran imaginació [...] per imaginar coses que encara no coneixem, o que no existeixen, i descobrir-les o inventar-les. Per imaginar un món millor que aquest, i ajudar a construir-lo.

Gianni Rodari

T'has preguntat mai què és l'art? Per a què serveix? De què és capaç?

Podríem dir que l'art, de fet, és capaç de pràcticament tot: és capaç de fer-nos viatjar al passat, d'anticipar-se al futur; és capaç de fer-nos dubtar, de fer-nos riure, de fer-nos ballar i, sobretot, és capaç de transformar la nostra manera de veure el món.

L'art s'expressa per mitjà de pintures, dibuixos, escultures, ceràmiques, teixits; és ple de colors, de formes, de volums, de textures, però sobretot és ple d'idees que esperen que algú com tu arribi i els doni un sentit. Sigui quin sigui. En l'art, tot s'hi val.

Perquè el gran poder de l'art, el seu superpoder, és el d'agafar-nos la mà, com faria un bon amic, i dur-nos cap a un món imaginari on tot, absolutament tot, és possible...

La publicació que acompanya la mostra *Amics imaginaris* és un projecte que vol enllaçar de manera vivencial l'art i la literatura amb la imaginació. Concebut per als lectors de totes les edats, el catàleg pren la forma d'un llibre-joc a partir d'un relat original de l'autora Claudia González Caparrós, amb disseny i il·lustracions de Milimbo.

El protagonista és en Luco, un amic imaginari que acompanyarà els lectors a través de cadascuna de les instal·lacions de la mostra i els convidarà a fer-se preguntes imprevistes, desenvolupar el pensament crític i deixar volar la imaginació.

Programació pública

Introduccions a l'exposició

Dissabtes a la tarda per al públic general i diumenges al matí per al públic familiar. També, en dies feiners, per a grups de persones amb discapacitat i grups d'inclusió social. Consulteu dates i horaris al nostre web.

Famílies

Jornades

Petites històries, grans dones: Paola Pivi

Sessió de contes dirigida a famílies i dedicada a l'artista italiana Paola Pivi
Dissabte 11 de març, a les 17 h

Enguany la sisena edició del cicle de contes *Petites històries, grans dones* tindrà lloc del 4 al 19 de març i hi participaran deu institucions de la ciutat.

La Fundació Joan Miró hi participarà a través de la figura de Paola Pivi, amb una sessió de contes el dia 11 de març adreçada a famílies.

Pivi és una de les artistes presents a l'exposició *Amics imaginaris*. Una artista multimèdia que s'ha guanyat el reconeixement amb premis a la Biennial de Venècia i amb presència de la seva obra al Centre Pompidou de París o al MAXXI de Roma.

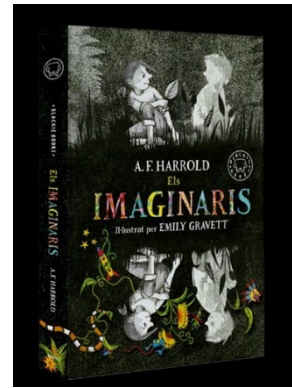

«En aquest museu un amic t'espera»

Jornada d'art i literatura adreçada a famílies, amb activitats conduïdes per Blackie Books i Noemí Batllori
21 de maig d'11 a 13 h

Jornada en què l'art i la literatura seran amics imaginaris que portaran els participants a estimular els sentits i els transportaran a dimensions imaginatives noves. Així, el museu esdevindrà un lloc per a l'amistat, la imaginació, la creativitat, la interacció social i la diversió.

En Rudger, l'amic imaginari d'un dels llibres de Blackie Books, ha de fugir perquè el persegueix un caçador d'amics imaginaris, però un amic imaginari pot viure sense que ningú se l'imagini? L'art contemporani pot existir sense el públic que s'hi relaciona? Aquests interrogants els respondrem a partir dels llibres de l'editorial i recorrent les sales de l'exposició.

A l'espai taller, construirem «El museu més petit del món» amb la Noemí Batllori, i allà canviarem les nostres dimensions per conèixer amb personatges diminuts que es convertiran en petites intervencions artístiques que amagarem per l'edifici de la Fundació. Per arrodonir-ho, mapejarem les intervencions i proposarem a altres visitants que les descobreixin.

Tallers

«Ser camí entre dos punts»

Laboratori a càrrec d'Anna Irina Russell
16 d'abril a les 10:30 h

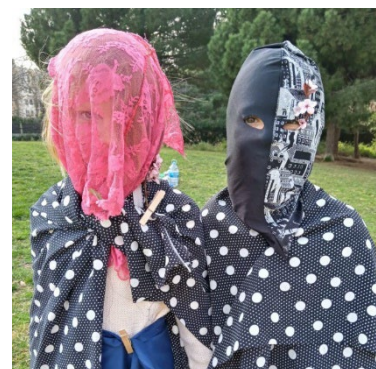
Observar l'estat de les coses, dissoldre'ns per ser un cos col·lectiu, mimetitzar-nos i formar part d'un ecosistema. Unir un punt amb un altre, però també tot el que passa pel camí. Anna Irina Russell planteja un espai comú des del joc i l'experimentació, construint unes estructures temporals, unes extensions del nostre cos que ens ajudaran a dur a terme una important missió dins de la Fundació Joan Miró.

«Cabayo»

Laboratori a càrrec de Personaje Personaje
28 de maig a les 10:30 h

«Cabayo» és una activitat lúdica i performàtica, a cura de Personaje Personaje, que es desplega al voltant de la potència imaginativa i l'autonomia corporal. Cridem al joc, la fantasia i la sensibilitat a partir de materials i dinàmiques que promouen la trobada, el dubte i el reclam de l'agència de la corporalitat pròpia. Aquest taller ens proposa construir un temps junts en el qual, a través de la ficció i la imaginació, tafanegem i esbrinem altres possibilitats sobre els nostres cossos.

«Les metamorfosis»

Taller a partir del catàleg de l'exposició
A càrrec de l'autora, Claudia González Caparrós
3 i 10 de juny a les 17 h

Els nostres cossos estan en transformació constant: canviem d'alçada, ens creixen els cabells o les ungles, ens els tallem, en canviem el color i la forma, ens posem roba o maquillatge que ens dona una aparença diferent, etc. En «Les metamorfosis», explorarem la dimensió canviant del nostre cos. A través de processos d'experimentació i d'escriptura, jugarem amb el nostre entorn i amb les nostres experiències per descriure poèticament què és el que sentim quan ens convertim en una cosa radicalment diferent del que som.

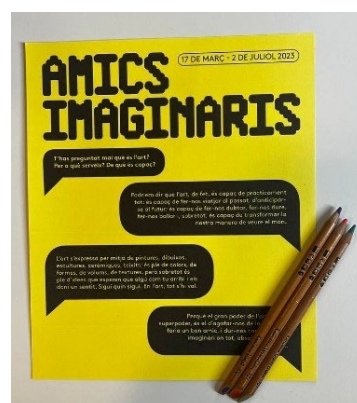
Activitat permanent

«A l'ombra del garrofer»

Espai familiar al pati del garrofer amb una biblioteca ambulants i recursos artístics vinculats a l'exposició
Dissabtes i diumenges durant l'exposició

«Amics imaginaris. Una experiència en família»

Voleu visitar el museu en família? Aquest material didàctic farà que les famílies us endinseu a l'exposició gaudint de l'art contemporani a partir del joc i de la imaginació. Perquè l'art és capaç de pràcticament tot: és capaç de fer-nos viatjar al passat, d'anticipar-se al futur; és capaç de fer-nos dubtar, de fer-nos riure, de fer-nos ballar i, sobretot, és capaç de transformar la nostra manera de veure el món.

Migdies d'art (març-maig)

Durant l'estona del migdia, amb les famílies dels nois i noies de sisè de l'Escola de Bosc de Montjuïc i els educadors de Som Valors, descobrirem l'art contemporani a través de l'exposició *Amics imaginaris* i farem de mediadors artístics per a tota la resta de la comunitat educativa amb unes visites comentades. Aquestes visites també s'oferiran a la ciutadania que hi vulgui participar el 18 de maig, Dia Internacional dels Museus.

Escoles

Projectes comunitaris

El programa Gresol Cultural Poble-sec promou el treball conjunt entre els grans equipaments culturals, les entitats i els centres educatius del barri del Poble-sec desenvolupant de manera conjunta projectes singulars de llarga durada integrats en el currículum acadèmic.

Partint d'una mirada comunitària, es treballa des del potencial cultural del territori, amb les diverses formes d'expressió que aquest ofereix (musical, artística, teatral, patrimonial, etc.), per crear propostes educatives que garanteixin l'accés i la participació dels infants en la vida cultural del barri. El programa, impulsat per la Coordinadora d'Entitats amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, té present la diversitat de l'alumnat i manifesta la voluntat d'incidir en l'apropament de les seves famílies als centres culturals.

En el marc del programa, enguany la Fundació Joan Miró està vinculada a dos centres:

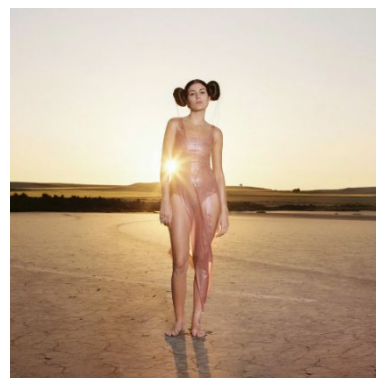
- L'Escola La Muntanyeta.
- L'Escola Jacint Verdaguer.

El cicle de concerts vinculat a *Amics imaginaris* posa de manifest la relació entre les metodologies de producció experimental visuals i sonores, tot fent èmfasi en una xarxa de joves artistes emergents que treballen a Barcelona.

Marina Herlop

17 de març a les 20 h. Terrassa de la Fundació Joan Miró

En un polze, una targeta de so; en un índex, la tecla negra. Cables i extensions elèctriques enredats als cabells, els pedals d'un piano rematant els peus. On acaba el cos de la catalana Marina Herlop i on comencen els seus companys en l'harmonia, això és impossible de discernir: la música era present en la seva infantesa, va voler rebel·lar-s'hi en contra durant l'adolescència i als vint no li va quedar més remei que admetre que mai no havia sortit del seu cos. Que «és» el seu cos.

B1n0

21 d'abril a les 20 h. Auditori de la Fundació Joan Miró

Emili Bosch i Malcus Codolà serpentegen entre uns i zeros, ondulant al seu pas sons que fonen l'experimentació electrònica amb la delicadesa pop. A la recepta del seu particular còctel hi trobem tot tipus d'instruments (un bon ús de les infinites possibilitats de sintetitzadors i mostrejadors) combinats amb els sons que produeixen diferents objectes quotidians, com ara forquilles o capses de sabates.

Els acompanyaran els visuals d'Eduard Frigola, artista i investigador audiovisual que treballa amb tecnologies personalitzades.

MANS O + Adelaida

19 de maig a les 20 h .Terrassa de la Fundació Joan Miró

MANS O és l'àlies artístic de Roman Daniel. Amb l'eix central de l'experimentació rítmica i sonora mitjançant la producció de música electrònica, la seva pràctica s'estén al disseny, la dansa i la reflexió visual. S'identifica com a «inquiet musical», ja que la col·laboració amb altres creadors, infraestructures o col·lectius del món de l'art i la música és una constant que el manté creativament atent gràcies a la diversitat de projectes a què s'exposa.

Adelaida viu i treballa a la lluna plena. Sirena a l'hivern i bruixa a l'estiu, alça la veu en un encanteri. Les seves cançons estan fetes per capes infinites de veus. Escriu les seves cançons com un ratolí, guiada pels seus impulsos en la intimitat del seu estudi. Allà, juga amb miralls, escolta, descobreix.

Bikôkô

30 de juny a les 20 h. Terrassa de la Fundació Joan Miró

La música de Neï Lydia és extremadament sensorial. R&B epidèrmic i permeable a altres músiques no habituals en el gènere (rítmica africana, per exemple). Aquesta barcelonina enamorada de Nova York amb prou feines té 22 anys i ja sap que, encara que formi part activa del col·lectiu artístic Cutemobb, el destí de la seva creativitat passa pel control total de la seva carrera: ella mateixa ha produït sencer i ha dissenyat la part visual del seu debut, *Aura aura*. Tenir-ho clar era això.

El cicle de cinema vinculat a l'exposició *Amics imaginaris* revisita la figura de l'amic imaginari des de diverses perspectives clau per al cinema europeu contemporani. La trobada fantàstica entre dues nenes connectades per un dol, la comunicació transfronterera sorgida d'una comunitat d'infants imprevisible, la convivència amb les avantpassades encara presents en la Galícia rural i la necessitat de generar un imaginari acollidor en temps de guerra ens conviden a repensar l'espai de la imaginació en la nostra quotidianitat.

Petite maman

Projecció seguida d'un col·loqui amb Céline Sciamma
25 de març a les 18.30 h. Auditori de la Fundació Joan Miró

La Nelly té vuit anys i acaba de perdre la seva àvia. Mentre ajuda els seus pares, explora els voltants de la casa on la mare, la Marion, solia jugar quan era petita. Allà descobreix la casa de l'arbre de què tant havia sentit a parlar. Un dia, la seva mare se'n va de sobte. És llavors que la Nelly coneix una altra nena de la seva edat al bosc, i juntes construeixen una casa a l'arbre. La seva nova amiga es diu Marion.

Conversa entre Céline Sciamma i Carla Simón

26 de març a les 12 h. Auditori de la Fundació Joan Miró

Taula rodona entre Céline Sciamma i Carla Simón, dues de les veus més destacades del panorama cinematogràfic europeu actual. En una conversa moderada per l'artista i investigadora blanca arias, abordaran qüestions vinculades a les seves metodologies i interessos narratius. [Més informació.](#)

Braguino

Projecció seguida d'un col·loqui amb Clément Cogitore
13 d'abril a les 18.30 h. Auditori de la Fundació Joan Miró

Al mig de la taigà siberiana, a 450 milles del poble més proper, hi viuen dues famílies: els Braguine i els Kiline. No hi arriba cap carretera. Autosuficients, les dues famílies viuen segons les seves pròpies normes i principis. Al mig del poble hi ha una barrera. Totes dues famílies es neguen a parlar-se. Al riu s'erigeix una illa on s'està construint una altra comunitat: la dels nens.

Trinta lumes

Projecció seguida d'un col·loqui amb Diana Toucedo
4 de maig a les 18.30 h. Auditori de la Fundació Joan Miró

L'Alba té dotze anys i vol descobrir els aspectes desconeguts, misteriosos i fascinants de la mort. Amb el seu millor amic, en Samuel, entra en cases abandonades, recorre pobles destruïts i s'endinsa a l'interior d'unes muntanyes que amaguen un altre món paral·lel. Un viatge que parteix de la innocència per descobrir el misteri de la lluita entre la vida i la mort.

Tove

Projecció seguida d'un col·loqui amb Zaida Bergroth
8 de juny a les 18.30 h

Hèlsinki, 1945. El final de la guerra omple de llibertat la pintora fina Tove Jansson. Art modern, festes despreocupades i una relació extramatrimonial amb un polític: la seva vida social poc convencional la posa en tensió amb els estrictes ideals del seu pare.

El desig de llibertat de la Tove es posa a prova en el moment en què coneix la directora de teatre Vivica Bandler. El seu amor per la Vivica és elèctric i absorbent, però la Tove comença a adonar-se que l'amor que realment anhela ha de ser correspost.

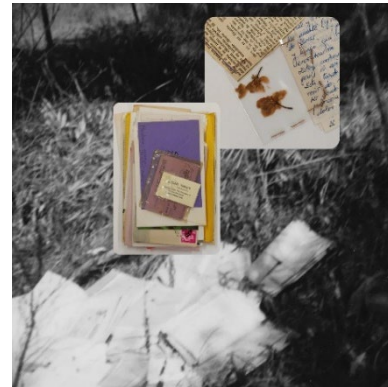

Al voltant de l'exposició *Amics imaginaris* es plantegen quatre accions participatives, conduïdes per artistes i investigadors locals, per pensar possibles activacions de la imaginació en alguns dels nostres entorns més propers: el museu, el mirall, el llibre i internet.

«El pes del paper»

Laboratori a càrrec d'Elena Castro
30 d'abril a les 10:30 h

En aquest taller Elena Castro ens convidarà a pensar en la relació d'intimitat que es genera amb documents escrits que formen part d'arxius personals o històrics. Analtzarem quines relacions d'amistat, amor, afinitat o identificació s'estableixen amb documents no publicats i publicats. Ens aturarem a les dedicatòries dels llibres, les marques als marges, la cal·ligrafia i, en definitiva, la materialitat del paper i l'escriptura, i parlarem de com aquesta afecta la construcció de les seves autores com a amigues imaginàries.

«Declinant l'AI/IA»

Laboratori a càrrec d'Higo Mental
25 de juny a les 10:30 h

Amics imaginaris / intel·ligència artificial
Amistat artificial / intel·ligència imaginària
Imaginació artificial / amistat intel·ligent
Artifici imaginari / intel·ligència amistosa
Etcètera

En el marc d'*Amics imaginaris*, Higo Mental proposa un taller que pensi de quina manera els aspectes creatius (tant en l'ús dels elements simbòlics com sensibles) s'han delegat a la figura de l'artista contemporani i, recentment, també a les tecnologies d'IA. Partint del visionament i el comentari col·lectiu d'una sèrie de vídeos de l'arxiu d'internet, es faran alguns exercicis mitjançant eines d'intel·ligència artificial (tant generadors d'imatges com de text) que, d'una manera o altra, qüestionen les nocions d'imaginació, creativitat o talent.

«L'entreson. Els límits entre la imaginació i la realitat»

Fòrum de creació i pensament

6 de maig a les 17 h

Auditori de la Fundació Joan Miró

Segona sessió presencial de «Lluerna» a la Fundació Joan Miró, amb motiu de l'exposició *Amics imaginaris*.

L'estat de l'entreson és un recordatori que la distinció entre imaginació i realitat no sempre és clara, i que la nostra percepció de la realitat està profundament influenciada per les ficcions i les imatges que guardem a la nostra ment. En aquesta edició, «Lluerna» convida a explorar la influència de la imaginació en la nostra vida quotidiana, en la construcció de la nostra personalitat i en la nostra comprensió del món.

«Lluerna» és un espai de creació i pensament de la Fundació Joan Miró. Es materialitza com a revista digital amb un fòrum presencial a l'auditori.

Dona somiant l'evasió, Joan Miró, 1945, oli sobre tela, 130 x 162 cm, Fundació Joan Miró, Barcelona

Accessibilitat

«Entre amics imaginaris»

Visites adaptades per a persones amb diversitat visual a càrrec de Magdalena Garzon, pedagoga i creadora en dansa

L'exposició *Amics imaginaris* ens empeny a fer un viatge sensorial a través de les obres-joc que s'hi presenten. La mostra ens proposa fer una immersió en un món canviant per donar nous significats al que ens envolta.

La visita per a persones amb diversitat visual «Inexorablement, amics imaginaris» proposa un recorregut que incentiva la relació de les obres amb els visitants. Ofereix una experiència individual i col·laborativa que implica directament els participants des del joc, l'exploració sensorial, el moviment del cos i les paraules.

Introduccions a l'exposició en LSC

Consulteu dates i horaris al nostre web.

Informació general

Horari

De dimarts a diumenge

De 10 a 18 h

Accés a la Fundació fins a 30 minuts abans del tancament

Dilluns no festius

Tancat

Entrada

14 € Reduïda:* 7 €

* Estudiants de 15 a 30 anys, visitants de més de 65 anys i titulars del carnet de Biblioteques de Barcelona

Menors de 15 anys i aturats (acreditats): Entrada gratuïta

[Servei de guia multimèdia descarregable gratuïta](#)

Accessibilitat

Imatges disponibles per a la premsa i dossier digitalitzat a la nostra [sala de premsa virtual](#) i a l'enllaç [bit.ly/Amics imaginaris](https://bit.ly/AmicsImaginaris).

Seguiu les activitats d'*Amics imaginaris* a les xarxes socials utilitzant l'etiqueta [#AmicsImaginaris](https://www.fmirobcn.org/amics-imaginaris), i també a la web <https://www.fmirobcn.org/amics-imaginaris>.

